

Forssan kaupunki

Kaupunginvaltuusto	§ 29	25.03.2019
Kaupunginhallitus	§ 91	08.04.2019

Seutukunnallista kulttuuriyhteistyötä koskeva valtuustoaloite

109/00.02.00/2019

KV 25.03.2019 § 29

Valtuutettu Merja Isotalo luki seutukunnallista kulttuuriyhteistyötä koskeneen seuraavan valtuustoaloitteen:

”Tuoreen kulttuuritoimintalain mukaan kunnat voivat järjestää kunnallisen kulttuuritoimen yhdessä toisten kuntien ja toimijoiden kanssa.

THL:n Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen hyvinvointikertomuksen minimietosuositusten mukaan kunnan kulttuuritoimen vaikuttavuutta seurataan syksyllä käyttöön otettavalla TEA-viisarilla. Ei riitä, että kunta tarjoaa palvelua. Kunnan on myös osoitettava, että toiminta on asukaslähtöistä, osallistavasti suunniteltua sekä tuloksellista. Laskennallisesti hyvin toteutetulla hyvinvointityöllä kunta voi saada 15 000-30 000 euroa enemmän valtionosuuksia kuin välttävästi toteutetulla. Kulttuuritoimintalaki velvoittaa huomioimaan saavutettavuuden ja eri väestöryhmät.

Kulttuuripalvelut ovat tärkeä osa kuntien ennaltaehkäisevää työtä, kuten liikuntapalvelutkin. Ennaltaehkäisevät palvelut tukevat merkittävästi terveydenhuollon perustehtäviä, mutta vähentävät myös erikoissairaanhoidon kuluja. Tutkimusten mukaan osallisuus taiteeseen ja kulttuuriin parantaa kokemusta terveydentilasta ja vähentää lääkityksen tarvetta. Koettu terveydentila on THL:n avainindikaattori.

Haluamme nuorille hyvän elämän. Jokaiselle nuorelle löytyy harrastus, joka vähentää esimerkiksi yksinäisyyden kokemusta. Yhdenvertaista on, että kunta tarjoaa nuorille harrastusmahdollisuuksia taiteen ja kulttuurin eri aloilta samoin kuin liikunnasta. Kulttuurista nauttiminen ja taiteen tekeminen sopii kaikenikäisille ja kaikenkuntoisille.

Kulttuuri kohentaa kuntakuvaa, lisää elinvoimaa ja luo mahdollisuuksia luovuudelle. Se on terveydenhuollon ja sosiaalityön näkökulmasta ennaltaehkäisevää toimintaa. Kulttuuri ja taiteet ovat käytännössä edullisimpia tapoja lisätä yhteisöllisyyttä ja vähentää yksinäisyyttä, mutta niitä voi hyödyntää työyhteisöissä ja yritystoiminnassa. Esimerkiksi itsenäisten ammatinharjoittajien käyttäminen edistää alan työllisyyttä, mikä on myös yksi kulttuuritoimintalain kunnille asettama tehtävä. Kulttuuri on vetovoimatekijä, joka voi ratkaista yrityksen tai muuttajan sijoittumisvalinnan.

Forssan kaupunki

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginhallitus

§ 29
§ 91

25.03.2019
08.04.2019

Käytännön esimerkkejä ja toimintamalleja on käytettävissä runsaasti. Esimerkiksi Taiteen edistämiskeskus Taike ja Pirkanmaan sairaanhoitopiiri ovat yhdessä laatineet kulttuurihyvinvointisuunnitelman, joka on jo otettu Pirkanmaalla käyttöön. Suunnitelma toimii samalla tavalla kuin terveysliikuntasuositus tai ravitsemussuunnitelma. Lisäksi Taike on vuoden 2019 alusta käynnistänyt valtakunnallisen kampanjan, joka perustuu ”Jokaisella on oikeus 100 minuuttiin kulttuuria viikossa” -suositukseen.

Tuoreen Forzan (tulevaisuuden Forssan seururaportti) mukaan seutukunnalla on kehitettävää elinvoimassa, vetovoimassa ja pitovoimassa. Hyvin organisoitu kulttuuritoimi vastaa osaltaan näihin kaikkiin kehittämisen painopistealueisiin.

Kulttuurimatkailu on opetus- ja kulttuuriministeriön strateginen painopistealue. Tähän on haettavissa myös avustuksia. Lounais-Hämeen eli Forssan seudun vahvuuksia ovat helppo saavutettavuus, turvallisuus ja historia. Kotimaanmatkailulla arvioidaan olevan uusi tulevaisuus ilmastonmuutoksen ja eettisen matkailun myötä. Historia, hevoset, höyryveturit, kartanot, teollinen perinne kuoseineen ja maa-seuturomantiikka ovat pienellä työllä työstettävissä esimerkiksi perheille soveltuviksi matalankynnyksen kulttuurimatkailupaketeiksi, joista hyötyy paikallinen elinkeinotoiminta.

Kunnissa voitaisiin järjestää esimerkiksi:

- kiertäviä lasten ja senioreiden teatteriesityksiä
- perhesirkusta kohentamaan perheen sisäistä vuorovaikutusta
- draamamenetelmiä erotilanteiden käsittelyyn
- taideterapiaryhmiä riskiryhmille (itsetuntemuksen, keho-mieli-yhteyden parantamiseksi)
- tiedotusta ja tilaisuuksia taiteen ja kulttuurin hyvinvointivaikutuksista
- nuorisokulttuurin tapahtumia ja harrastustoimintaa (graffityöpajat, rap-työpajat, bändipajat)

ja tukea jo nyt toteutettua kulttuuria:

- teatteria, iltamia ja muita kulttuuritapahtumia kulttuurihistoriallisissa tiloissa
- näyttelytoimintaa
- lastenkulttuurin tapahtumia ja harrastustoimintaa (taiteen perusopetus/kuvataidekoulu ja musiikkikoulu, kansalaisopistojen piirit jne.)

Esitämme, että osana Forza-elinvoimahanketta toteutettaisiin kahden vuoden pilottihanke Seutukunnallinen kulttuuriyhteistyö, jossa järjestetään kulttuuripalveluja käytännössä yhteistyöllä ja palveluiden yhteishankinnoilla.

Seutukunnallisen kulttuuriyhteistyön toimikuntaan esitämme kuuluviksi:

Forssan kaupunki

Kaupunginvaltuusto	§ 29	25.03.2019
Kaupunginhallitus	§ 91	08.04.2019

- kuntien kulttuuritoimesta vastaavat johtavat viranhaltijat
- Kulttuuriyhdistys Kuvion edustaja
- FSHKY:stä hyvinvointikoordinaattori (tai vastaava)
- nuorisovaltuustojen edustaja
- vanhusneuvoston edustaja
- (tulevan) Forssan kulttuurineuvoston edustaja

Lisäksi esitämme, että Seutukunnallisen kulttuuriyhteistyön -hankkeeseen kuuluu myös kerran vuodessa tai tarvittaessa järjestettävä avoin tapaaminen, johon kutsutaan kaikki kulttuuri- ja taidepalvelujen tuottajat, sekä henkilöt että yhdistykset, keskustelemaan yhdessä ja sopimaan yhteistyöstä, aikatauluista ja työnjaosta.

Vastaavan valtuustoaloitteen Jokioisilla esitti 29.2.2019 Jokioisten Vihreä valtuustoryhmä/Marjo Ramstadius ja Ursula Mansikka.”

Aloitteen olivat allekirjoittaneet Vihreän liiton valtuustoryhmän jäsenet Merja Isotalo ja Maija Kranni.

Päätös: Valtuusto lähetti aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

KH 08.04.2019 § 91

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus antaa sivistys- ja tulevaisuuspalveluiden toimialalle tehtäväksi laatia aloitteessa tarkoitettua asiaa koskeva selvitys ja mahdollinen toimenpide-esitys kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös: Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.